

Tuyên truyền, giáo dục

Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975 mà đỉnh cao là chiến dịch quyết chiến chiến lược mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, là bước phát triển ở giai đoạn chín muồi trong toàn bộ cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước. Với tốc độ “Một ngày bằng 20 năm”, quân, dân Cần Thơ cùng với toàn miền Nam áp đảo cả về quân sự và chính trị, đã đập tan hoàn toàn bộ máy quân sự và chính quyền tay sai tại Cần Thơ thuộc vùng IV chiến thuật nguy, giải phóng hoàn toàn Cần Thơ.

Lễ mừng thắng lợi 30-4-1975 tại thành phố Cần Thơ.

Ảnh: Nguồn “Đồng bằng sông Cửu Long Nơi chiến tranh đi qua - NXB TPHCM 2003”.

Nhớ mãi
ngày 30/4/1975
LỊCH SỬ Ở CẦN THƠ

Thành phố Cần Thơ là trung tâm đầu não vùng IV chiến thuật của địch, nên địch quyết tâm phòng thủ, để hy vọng cứu vãn tình thế đang xấu. Bộ Tư lệnh vùng IV chiến thuật đã điều phần lớn lực lượng về trấn thủ quanh thành phố Cần Thơ như: tuyến lộ Vòng Cung, cửa ngõ đi vào sào

Các em học sinh TP. Cần Thơ xem lại những hình ảnh hào hùng của thời khắc lịch sử giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước
Ảnh: Vĩnh Tân.

huyết của chúng, trong thời điểm này quân số địch ở Cần Thơ có khoảng 20.000 tên, 400 đồn bót, 2 tiểu khu, 11 chi khu, 2 giang đoàn, Sư đoàn 21, Sư đoàn 7, Sư đoàn không quân số 4, Thiết đoàn số 8, Chi đoàn 296. Song song đó chúng còn tiếp nhận thêm máy bay phản lực A37 và nhiều máy bay trực thăng ở sân bay Tân Sơn Nhất và sân bay Biên Hòa. Tất cả lực lượng này nhằm bảo vệ thành phố Cần Thơ, địch bố trí ở 3 tuyến phòng thủ:

Tuyến 1. Vòng ngoài, gồm: Tuyến phòng thủ ở Phụng Hiệp, Châu Thành A, Ô Môn do Trung đoàn chủ lực đảm nhiệm... Tuyến 2. Lộ Vòng Cung, gồm: Sư đoàn 21 (4 trung đoàn chủ lực), 1 trung đoàn bảo an. Tuyến 3. Lộ Nguyễn Viết Thanh (nay là đường 3 tháng 2, TP. Cần Thơ).

Đúng 17 giờ ngày 26/4/1975, chấp hành sự lãnh đạo của Đảng ủy, Bộ Tư lệnh Quân khu

9 (QK9), quân ta đã nổ súng tiến công ở Cần Thơ phối hợp chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử. Lực lượng vũ trang (LLVT) tỉnh chia làm 3 cánh quân tiến công áp sát TP. Cần Thơ: Một cánh quân gồm các đơn vị chủ lực QK9, Tiểu đoàn Tây Đô III tiến về Châu Thành A, lên lộ Vòng Cung qua Trà Niền (xã Nhơn Ái); một cánh quân bao gồm Tiểu đoàn Tây Đô I, Đội biệt động TP. Cần Thơ do đồng chí Lê Thanh Sơn (Ba Ngay), Tỉnh đội trưởng Cần Thơ, trực tiếp chỉ huy tiến thẳng về Rạch Sung vượt sông Cần Thơ qua xã An Bình; một cánh quân gồm Tiểu đoàn Tây Đô II, tỉnh Cần Thơ cùng với Tiểu đoàn 303 chủ lực quân khu từ Vĩnh

Long vượt sông Hậu qua hướng Châu Thành B tiến thẳng về Xóm Chài (phường Hưng Phú) và Cái Răng.

Ngày 28/4/1975, tòa lãnh sự Mỹ ở TP. Cần Thơ rút chạy, bọn nguy hoang mang, nhưng vẫn điều thêm lực lượng bảo vệ tuyến Vòng Cung, trong ngày này ta đã nổ súng đánh vào 2 trung đoàn chủ lực của nguy trên lộ Vòng Cung. Bên bờ bắc sông Hậu, tại Bình Minh Lữ đoàn pháo 375 đã bắn pháo cối chế áp sân bay Trà Nóc.

11 giờ 30 phút, ngày 30/4/1975 cùng với đại quân chiếm Dinh Độc Lập của nguy ở Sài Gòn, Thành ủy Cần Thơ ra lệnh cho các lực lượng trong nội ô nổi dậy và tiến công đồng loạt vào các mục tiêu đã chọn. Khắp nơi trong TP. Cần Thơ máy phóng thanh vang lên lời kêu gọi địch giao nộp vũ khí cho lực lượng cách mạng. Ở các phường An Hội, An Hòa,

An Nghiệp quân chúng nổi dậy cướp chính quyền truy lùng bắt bọn ác ôn đầu sỏ; viên trung tá chỉ huy trưởng trung tâm 4 nhập ngũ ở đường Mạc Tử Sanh (nay là đường 30/4, TP. Cần Thơ) cùng 2 nhân viên cấp dưới là cơ sở nội tuyến của ta mở cửa giải thoát cho hơn 4.000 thanh niên bị địch bắt đi lính và 1.000 lao công đào binh bị giam cầm ở đây. 12 giờ ta chiếm 2 trại giam: Khám lớn ở Cần Thơ và Khám Nha Cảnh sát miền Tây (cầu Bắc) giải thoát hơn 6.000 tù chính trị và thường phạm bị địch bắt giam giữ. Số anh em này tình nguyện cùng lực lượng cách mạng truy bắt những tên tay sai của địch.

14 giờ 30 phút, ngày 30/4/1975 đồng chí Nguyễn Văn Lưu (Năm Bình) cùng với đồng chí Trương Văn Biên và cán bộ tự vệ vũ trang chiếm Đài Phát thanh Cần Thơ. 15 giờ bản tuyên bố đầu tiên của Ủy ban nhân dân cách mạng TP. Cần Thơ do đồng chí Năm Bình đại diện Ủy ban khởi nghĩa TP. Cần Thơ đọc được phát trên sóng của Đài Phát thanh Cần Thơ.

18 giờ, ngày 30/4/1975 lực lượng tự vệ và quần chúng nhân dân Hưng Thạnh chiếm trụ sở phường, Tiểu đoàn 303 chủ lực quân khu chiếm chỉ cảnh sát, làm chủ khu vực Xóm Chài, phường Hưng Phú. Tại Châu Thành, Tiểu đoàn Tây Đô II tiến công địch trên bờ nam sông Cái Răng làm chủ quận lỵ Châu Thành (thị trấn Cái Răng), tước súng phòng vệ làm chủ xã An Bình, quần chúng nhân dân dẫn đường cho bộ đội tiến vào nội ô Cần Thơ, Trung đoàn 20 chủ lực QK9 áp sát sân bay Trà Nóc, chốt giữ cầu Trà Nóc, rồi tiến vào sở chỉ huy làm chủ hoàn toàn sân bay Trà Nóc lúc 18 giờ 30 phút. Ở Long Xuyên lực lượng tự vệ và nhân dân nổi dậy làm chủ tuyến lộ sông lươn buộc các đồn bót phải giao nộp vũ khí đầu hàng, Trung đoàn 10 chủ lực QK9 chiếm kho đạn Bình Thủy và sân bay lộ tẻ (phi trường 31). Trung đoàn 6 chủ lực Quân khu 9 tiến công tiêu diệt chi khu Phong Điền được quần chúng nhân dân hướng dẫn tiến về thành phố Cần Thơ theo kế hoạch. 18 giờ 30 phút, tại dinh tỉnh trưởng, đồng chí

Trần Minh Sơn, Phó Bí thư Tỉnh ủy Cần Thơ; đồng chí Lê Thanh Sơn và các đồng chí trong mặt trận tiền phương đã khống chế và buộc Mạch Văn Trường ra lệnh cho toàn sư đoàn hạ súng đầu hàng quân giải phóng; TP. Cần Thơ trung tâm đầu não của địch ở đồng bằng sông Cửu Long được giải phóng, đập tan toàn bộ hệ thống ngụy quân, ngụy quyền từ tỉnh đến cơ sở và bọn đầu não chỉ huy Mỹ - Ngụy ở Vùng IV, góp phần giải phóng đồng bằng sông Cửu Long, giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc, thắng lợi vĩ đại này đã thực hiện ước mơ ngàn đời của dân tộc ta là Tổ quốc được độc lập, tự do, thống nhất, đưa nhân dân ta từ cuộc đời nô lệ lên vị trí làm chủ đất nước.

Chiến thắng 30/4/1975, là một trong những mốc son chói lọi nhất trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc ta. Đó là biểu tượng sáng ngời của Chủ nghĩa anh hùng cách mạng Việt Nam, đỉnh cao của khí phách con người Việt Nam nói chung, người Cần Thơ nói riêng, thực hiện thắng lợi trọn vẹn lời dạy của Bác “đánh cho Mỹ cút, đánh cho ngụy nhào” kết thúc cuộc kháng chiến chống Mỹ xâm lược, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Chiến tranh càng lùi xa, chúng ta càng có thời gian suy ngẫm, thấu hiểu sâu sắc hơn về những giá trị và thành quả mà biết bao thế hệ người Việt Nam đã phải vượt qua muôn vàn khó khăn, gian khổ, hy sinh mới giành được. Với mỗi người Việt Nam, người con Cần Thơ, ngày 30/4/1975, là một ngày lịch sử trọng đại, có trải qua những năm tháng chiến tranh, chứng kiến cảnh hai miền chia cắt mới thấy ý nghĩa to lớn của chiến thắng 30/4/1975, mới cảm nhận hết giá trị của những năm tháng hòa bình và thống nhất toàn vẹn Tổ quốc.

Vì thế, hơn ai hết, người Việt Nam, người Cần Thơ càng quý trọng những ngày tháng hôm nay. Chúng ta càng tự hào về Đảng ta, dân tộc ta, về lực lượng vũ trang và quân đội ta đã làm nên những kỳ tích trong cuộc chiến tranh giành
(Xem tiếp trang 41)

Ngày 01/5/1958, Bác đưa ra “Lời kêu gọi nhân Ngày Quốc tế Lao động” khẳng định: “Hôm nay, cùng với nhân dân lao động toàn thế giới, chúng ta nhiệt liệt chào mừng Ngày 01 tháng 5 trong lòng đầy tin tưởng và phấn khởi quyết tâm vượt mọi khó khăn, tiến lên làm tròn những nhiệm vụ mới... Ngày 01 tháng 5 năm nay là một ngày đoàn kết, đấu tranh, tin tưởng và phấn khởi”.

Ngày 01/5/1964, nhân Ngày Quốc tế Lao động, Bác gửi điện khen ngợi thanh niên trên công trường khôi phục đường sắt Thanh Hóa - Vinh, trong đó có việc xây lại cầu Hàm Rồng.

Tối ngày 01/5/1966, sau buổi xem Đoàn Văn công tỉnh Quảng Bình từ tuyến lửa về biểu diễn trong Phủ Chủ tịch, Bác bày tỏ cảm tưởng: “Nhân dân ta thật anh hùng. Chiến đấu ác liệt như thế, gian khổ như thế mà vẫn lạc quan ca hát. Một dân tộc như thế thì không một thế lực hung bạo nào có thể khuất phục được”.

Từ sau năm 1975 đến nay, kỷ niệm Ngày Quốc tế Lao động 01/5 ở Việt Nam ngày càng có ý nghĩa khi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta thi đua lập thành tích chào mừng kỷ niệm ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam thống nhất đất nước 30/4. Đây là dịp giai cấp công nhân và nhân dân lao động cả nước ôn lại truyền thống đấu tranh chống ngoại xâm; sôi nổi hưởng ứng các phong trào thi đua yêu nước để bày tỏ lòng tưởng nhớ, biết ơn sâu sắc với Bác Hồ - Người đã có công lao rất to lớn giúp nhân dân ta ý thức được ý nghĩa lịch sử và tác động của việc kỷ niệm Ngày Quốc tế Lao động 01/5, từ đó càng thêm quyết tâm đi theo con đường cách mạng do Đảng và Bác kính yêu đã lựa chọn, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

CẨM THI GIANG (tổng hợp)

Tài liệu nguồn:

- <http://tapchitainguyenvamoitruong.vn>
- <http://baodongnai.com.vn>
- <http://kienthucgiadinh.com.vn>

Nhớ mãi ngày 30/4/1975...

(Tiếp theo trang 38)

độc lập, thống nhất Tổ quốc. Chúng ta phải càng nâng cao trách nhiệm, trân trọng, giữ gìn và phát huy giá trị tinh thần và những bài học kinh nghiệm trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, giáo dục cho thế hệ hôm nay và mai sau những truyền thống yêu nước đánh giặc ngoại xâm của dân tộc ta, tinh thần quyết chiến quyết thắng trong chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử để đóng góp cho đường lối chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Ngày nay, trong xu thế toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế cùng với những thuận lợi và thời cơ, trước mắt chúng ta còn nhiều khó khăn thách thức, nhưng với ý chí quyết chiến, quyết thắng phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc quyết tâm phấn đấu đưa nghị quyết đại hội toàn quốc lần thứ XII của Đảng và nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng bộ TP. Cần Thơ vào cuộc sống, đẩy mạnh công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc XHCN, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Chúng ta mãi mãi nhớ ơn đồng bào, cán bộ, chiến sĩ ta đã vĩnh viễn ra đi để có độc lập như hôm nay.

Tiếp bước hào khí chiến thắng 30/4/1975, Đảng bộ, quân, dân TP. Cần Thơ càng ra sức học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tích cực hoạt động chăm lo giúp cho các gia đình chính sách, gia đình có công với cách mạng, chăm lo đời sống cho nhân dân được ấm no, hạnh phúc; đồng thời tích cực tham gia các phong trào thi đua lao động sản xuất, phát triển kinh tế - xã hội và các hoạt động xã hội mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc. Xây dựng cho bản thân mỗi công dân và cộng đồng lối sống hài hòa, thân thiện với môi trường, phát huy nét đẹp vốn có của con người, thể hiện đầy đủ đặc trưng về tính cách của người Cần Thơ “Trí tuệ, năng động, nhân ái, hào hiệp, thanh lịch”.

NGUYỄN TRẦN HIẾU